

Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen lausunto Tohloppijärven ympäristön kehittämissuunnitelman ja viheralueiden hoitosuunnitelman luonnoksesta vuosille 2019-2030

TRE:7603/10.03.04/2018.

Tohloppijärven ympäristö on luotoarvoiltaan hyvin arvokas alue. Luontoarvojen säilyttäminen ja vahvistaminen on oltava yksi keskeinen tavoite, johon Tohloppijärven ja sen ympäristön kehittämisen ja hoidon on tähdättävä. Tämä merkitsee sitä, että alueelle suunnitellut virkistys- ja vapaa-aikatoiminnot eivät saa olla ristiriidassa tämän luontoarvojen säilyttämisen kanssa. On nähtävissä, että Tohloppijärven ja sen ympäristön käyttäminen virkistystoimintaan ja muuhunkin kaupunkilaisten toimintaan kasvaa tulevaisuudessa selkeästi. Tämä on myös selkeästi tavoitteena. Tämä on otettava huomioon siten, että luontoarvot eivät tästä syystä vaarannu.

Tohloppijärvi ympäristöineen on linnustollisesti monipuolinen ja arvokas alue Tampereella. Kun tällaisille alueille tehdään uusia hoito- ja käyttösuunnitelmia, pitää kuulla myös alueiden luontoa tuntevia ympäristöjärjestöjä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Esimerkiksi Pirkanmaan lintutieteelliselle yhdistykselle (ja tietojen mukaan ei muillekaan paikallisille luontojärjestöille) ei ole annettu mahdollisuuksia kuulemiseen Tohloppijärven ympäristöä koskevasta kehittämissuunnitelmasta ja viheralueiden hoitosuunnitelmasta vasta kuin luonnosvaiheessa. Tämän tyyppisten tärkeiden linnustoalueiden linnustotietouden riittävä päivittäminen on myös tarpeen. Tohloppijärven ympäristön suunnitelmista ei riittävästi ilmene, miten ja mistä alueen suunnitelmissa käytetty lintutietous on saatu ja miten vanhaa se on.

Yleisenä kannanottona Tohloppijärven ympäristön kehittämissuunnitelmaan ja viheralueiden hoitosuunnitelmaan vuosille 2019-2030 voidaan todeta, että lahopuun, kelopuiden ja kolopuiden merkitystä on ansiokkaasti painotettu. Tämä on oikea periaate. Arvokkailla linnustoalueilla kuten Raasonhaan WWF:n perintömetsässä tulee varoa puuttumista haitallisesti luonnontilaan. Riittävä määrä puustoa, pensaikkoja ja muuta aluskasvillisuutta on jätettävä, koska näin turvataan muun muassa monille lintulajeille pesimäpaikkoja ja välttämätön suoja pesinnöille. Useat lajit pesivät maassa tai matalalla pensaikoissa ja muussa kasvillisuudessa.

Tohloppijärven ympäristö on jatkossa kaupunkipuistoa eikä enää aluepuistoa. Tämä statuksen muutos ei saa merkitä sitä, että viheralueiden hoitaminen ja palveluiden käytön tehostaminen vaikuttaa haitallisesti alueen luontoarvoihin tai luonnontilaan. Aluepuistohan nojautuu siihen, että puiston alue on pääosin luonnonmukainen, vaikkakin puistossa voi olla myös esimerkiksi ulkoiluun tai virkistykseen liittyviä paikkoja.

Raasonhaan alue (toimenpidekortti osa-alue 3) on erityisen arvokasta linnustollista aluetta. Suunnitelmassa mainittujen lintulajien lisäksi alueelta on havaintoja lehtopöllöstä, peukaloisesta, punatulkusta (VU), käenpiiasta ja valkoselkätikasta (VU). Alueella tavattavat hömö- ja töyhtötiainen ovat VU-lajeja. Raasonhaan ja muun Tohloppijärven ympäristön linnustotietämys vaatisi päivittämistä ja linnuston kehityksen säännöllistä seuraamista.

Raasonhaan alueella puustoa ja muuta kasvustoa koskevista toimenpiteistä tulee pidättäytyä mahdollisimman tarkoin. Tämä periaate on otettava huomioon myös ns. vaarallisia puita kaadettaessa tai näkymiä järvelle avattaessa.

Avoimuuden lisääminen toimenpidekortit osa-alue 6 mukaisesti on kannatettavaa, jos samalla huolehditaan muualla riittävän puuston, pensaikon ja aluskasvillisuuden määrästä. Harkitusti ja suunnitellusti tehty avoimuuden lisääminen voi monipuolistaa luontoa ja linnustoakin.

Tohloppijärven rannoilta on pajusirkkuhavaintoja (VU). Pajusirkun mahdolliset reviiripaikat tulee säilyttää pajusirkulle sopivina.

Tohloppijärven N-puolelta Pikku-Tohlopin ympäristöstä on havainto muun muassa pyrstötiaispariskunnasta pesimäaikaan, valkoselkätikasta (DR, VU) ja mustapääkertusta.

Tohloppijärvellä pesii laulujoutsen (DR, V) vuosittain. Pesä on sijainnut Tohlopinsaaren N-päässä. Suunnitelmissa on pyrittävä kiinnittämään huomiota siihen, että laulujoutsen ei liiallisen tahallisen tai tahattoman häirinnän vuoksi enää pystyisi pesimään alueella (esimerkiksi Tohlopinsaaren käyttöä suunniteltaessa). Kasvava veneily Tohloppijärvellä aiheuttaa helposti liiallista häirintää laulujoutsenelle, vaikkakin varsinkin kaupunkijoutsenet ovat melkoisen sopeutuvaisia. Esimerkiksi tänä kesänä 2018 laulujoutsenpariskunnalla oli 4 poikasta. Lisääntyvä vesiliikenne ja liikkuminen järven rannoilla kasvattaisi myös häiriötä muita vesilintuja ja vesilintujen poikueita kohtaan.

Rantasipistä (V) on havainto tältäkin kesältä 2018 pesimäaikaan järven N-osasta uimarannan lähetyviltä. Järvellä lepäilee ja ruokailee kuikkia (DR), isokoskeloita (VU, V), kalatiiroja (V) ja selkälokkeja (EN, V). Telkkäpoikue havaittiin tänä kesänä järvellä. Poikasia oli 10. Järveltä on pesimäaikaisia havaintoja härkälinnusta. Haapanasta (VU, V) on tältä kesältä kesäkuinen havainto järveltä.

Tohloppijärven ympäristön kehittämissuunnitelma ja viheralueiden hoitosuunnitelma antavat perustaa linnustoarvojen ja muiden luontoarvojen ottamiseksi huomioon. Useasti on ollut vain todettavissa, että konkreettiset toimenpiteet näyttävät sitten aika lailla toisilta kuin suunnitelmasta on voitu mieltää. Tohloppijärven ja sen ympäristön luontoarvoja uhkaavat lisääntyvä ihmisvaikutus ja -toiminta arvokkaalla luontoalueella. Jos tämän vaikutuksen ohjaamisessa epäonnistutaan, edessä on väistämätön luontoarvojen vähentyminen. Tämä näkyisi myös linnuston monipuolisuuden ja määrän vähentymisenä. Alueen merkitys tulevaisuudessa kasvavana virkistyskäyttöalueena erilaisin palveluin asettaa luontoarvojen säilyttämistavoitteelle suuret haasteet.

Todettakoon lopuksi, että toimenpidekortti osa-alue 01 asemaakaava 8252 alueella on pesinyt pikkutylli (NT). Alue on nyt muuttunut sellaiseksi, että pikkutyllin pesintä alueella ei ole enää jatkossa mahdollista. Pikkutyllikanta on Pirkanmaalla ollut selkeässä laskusuunnassa osaltaan sopivien pesimäpaikkojen puutteen vuoksi. Pirkanmaan kanta-arvio on 50-100 parin lukemissa.

Lyhenteet: DR= lintudirektiivilaji, EN= erittäin uhanalainen laji, VU=vaarantunut laji, NT=silmälläpidettävä laji ja V= Suomen kansainvälinen vastuulaji

Tampereella 7.12.2018

Jukka T. Helin
Puheenjohtaja
Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys

